

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIIe VAKANTIEKAMER

A R R E S T

**nr. 267.462 van 7 augustus 2026
in de zaak A. 248.767/XII-10.167**

In zake: A.D.
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Dirk Rochtus
kantoor houdend te 2288 Bouwel
Echelpoel 6A
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Steve Ronse en Deborah Smets
kantoor houdend te 8500 Kortrijk
Beneluxpark 27B
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 30 juli 2026, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de bestemmingsbeslissing van het afdelingshoofd Dierenwelzijn van het departement Omgeving van 17 juli 2026 “waarbij opnieuw werd beslist om de paarden Feather (chipnummer [...]) en Flower (chipnummer [...]), overeenkomstig artikel 72, § 3, van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn, in volle eigendom toe te wijzen aan het erkend dierenasiel waar zij na de administratieve inbeslagname werden ondergebracht”.

Verzoekster vordert voorts de uit te spreken schorsing “te verbinden aan een dwangsom van 1.000 [euro] per dag vertraging, met een maximum van 25.000 [euro], indien de verwerende partij niet binnen 48 uur na de

betekening van het arrest (i) de actuele verblijfplaats van Feather en Flower aan verzoekster meedeelt en (ii) verzoekster in de mogelijkheid stelt haar eigendomsrecht over beide paarden daadwerkelijk uit te oefenen”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij beschikking van 31 juli 2026 werd de procedurekalender vastgesteld.

De verwerende partij heeft een nota met opmerkingen en een administratief dossier ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 6 augustus 2026, om 11.00 uur.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster, advocaat Dirk Rochtus, die verschijnt voor verzoekster, en advocaat Deborah Smets, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Anja Somers heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Verzoekster is uitbater van een dierenasiel voor paarden.

Op 10 december 2024 worden de paarden Feather en Flower – eigendom van verzoekster maar met een bruikleenovereenkomst geplaatst bij een derde – administratief in beslag genomen bij de bruiklener. Vervolgens worden de paarden overgebracht naar een erkend dierenasiel te Heusden-Zolder.

Bij bestemmingsbeslissing van 13 januari 2025 beslist de afdeling Dierenwelzijn om de beide paarden, overeenkomstig artikel 72, § 3, van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn, in volle eigendom toe te wijzen aan het erkend dierenasiel waar ze op dat moment verblijven.

Bij arrest nr. 267.112 van 19 juni 2026 vernietigt de Raad van State de bestemmingsbeslissing van 13 januari 2025. De Raad stelt vast “dat de bestreden beslissing – om [verzoekster] met miskenning van haar eigendomsrecht mede te onderwerpen aan de bestuurlijke maatregel tegenover de houder van de paarden – [...] niet steunt op feitelijk juiste en draagkrachtige motieven”.

Naar aanleiding van dit arrest neemt de afdeling Dierenwelzijn op 17 juli 2026 een nieuwe bestemmingsbeslissing, waarbij de paarden Feather en Flower opnieuw in volle eigendom worden toegewezen aan het erkend dierenasiel waar ze na de administratieve inbeslagname werden ondergebracht. Dat is de thans bestreden beslissing, waarin onder meer wordt overwogen dat de paarden “inmiddels geadopteerd [zijn], waardoor een teruggave aan [verzoekster] hoe dan ook niet meer aan de orde is”.

IV. Ontvankelijkheid van de vordering

4. Vooralsnog bestaat er geen noodzaak om over de door de verwerende partij opgeworpen ontvankelijkheidsexceptie uitspraak te doen. Een onderzoek van en een uitspraak over die exceptie zouden alleen nodig zijn indien de grondvoorwaarden voor het toewijzen van de vordering tot schorsing vervuld zijn, wat, zoals hierna zal blijken, niet het geval is.

V. Herinnering aan de schorsingsvoorwaarden

5. Verzoekster refereert in de hierna aangehaalde uiteenzetting in haar verzoekschrift aan een “moeilijk te herstellen ernstig nadeel” die de gevorderde schorsing kan verhelpen. Het is een begrip dat de wetgever als een voorwaarde om een schorsing van de tenuitvoerlegging te verkrijgen in 2014 heeft verlaten.

Krachtens artikel 17, § 1, derde lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan thans tot schorsing van de tenuitvoerlegging slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring en indien minstens één ernstig middel wordt aangevoerd waarvan het onderzoek zich leent voor een versnelde behandeling en waarmee de nietigverklaring van de bestreden beslissing *prima facie* kan worden verantwoord. Overeenkomstig paragraaf 5 van datzelfde artikel wordt de zaak behandeld bij uiterst dringende noodzakelijkheid en derhalve binnen een termijn van vijftien dagen of minder, wanneer zulks in het opschrift wordt vermeld.

VI. Spoedeisendheid bij uiterst dringende noodzakelijkheid

Uiteenzetting in het verzoekschrift

6. In het inleidend verzoekschrift zet verzoekster ter verantwoording van de uiterst dringende noodzakelijkheid het volgende uiteen:

“8. Overeenkomstig artikel 17 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid slechts worden bevolen wanneer de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een ernstig en moeilijk te herstellen nadeel dreigt te veroorzaken en de behandeling volgens de gewone schorsingsprocedure de verzoekster onvoldoende rechtsbescherming zou bieden.

9. Aan deze voorwaarden is in onderhavige zaak voldaan.

10. De thans bestreden beslissing betreft immers een nieuwe bestemmingsbeslissing die werd genomen nadat de Raad van State bij arrest nr. 267.112 van 19 juni 2026 de eerdere bestemmingsbeslissing had

vernietigd. Ondanks deze vernietiging blijven de betrokken paarden aan het gezag van verzoekster onttrokken en wordt de eerdere eigendomstoe wijzing opnieuw bevestigd, waarbij de verwerende partij niet alleen opnieuw besluit de paarden niet aan verzoekster terug te geven, maar zich daarbij bovendien beroept op nieuwe feitelijke elementen, waaronder een gestelde adoptie, terwijl de Raad van State eerder reeds had geoordeeld dat de motieven van de vernietigde beslissing de weigering tot teruggave niet konden dragen.

11. De verdere uitvoering van deze nieuwe bestemmingsbeslissing houdt een reëel risico in dat de feitelijke toestand opnieuw onomkeerbaar wordt of verder wordt bestendigd. Indien de Raad van State pas uitspraak zou doen na afloop van een gewone schorsings- of vernietigingsprocedure, bestaat het gevaar dat een eventuele vernietiging opnieuw haar nuttig effect grotendeels verliest, zodat ook een tweede vernietigingsarrest slechts een theoretisch herstel zou kunnen bieden.

12. De spoedeisendheid wordt bovendien versterkt doordat sedert de administratieve inbeslagname inmiddels geruime tijd is verstreken. Iedere bijkomende vertraging bemoeilijkt een eventueel herstel in natura en verhoogt het risico dat de rechtspositie van verzoekster definitief wordt uitgehold.

13. Uit de als stukken gevoegde uittreksels uit de HorseID-databank blijkt dat Feather en Flower momenteel niet langer gekoppeld zijn aan een geregistreerde houder of een geregistreerde verblijfplaats. Tevens blijkt dat voor beide paarden het identificatiepaspoort nog steeds ‘in aanvraag’ is. Verzoekster beschikt bovendien nog steeds over het originele identificatiepaspoort van Feather, terwijl dit paard volgens de bestreden beslissing reeds geruime tijd zou zijn doorgeplaatst. Deze objectieve administratieve gegevens laten niet toe de actuele verblijfplaats of de administratieve toestand van beide paarden te verifiëren, noch in welke toestand ze zich bevinden. [...]

14. De combinatie van deze gegevens doet ernstige twijfel rijzen over de actuele administratieve opvolging van Feather en Flower. Zolang geen houder of verblijfplaats is geregistreerd en de identificatieprocedure onafgewerkt blijft, beschikt verzoekster over geen enkele mogelijkheid om na te gaan waar haar paarden zich bevinden, in welke toestand zij verkeren en wie daarvoor feitelijk verantwoordelijk is. Iedere verdere vertraging vergroot het risico dat een eventuele vernietiging van de bestreden beslissing haar nuttig effect verliest. Daarbij komt dat Feather inmiddels 17 jaar oud is. Iedere bijkomende vertraging verkleint de periode waarin verzoekster, indien zij uiteindelijk in het gelijk wordt gesteld, haar eigendomsrecht nog daadwerkelijk ten aanzien van haar paard kan uitoefenen.

15. Verzoekster wijst er bovendien op dat zij ingevolge het vernietigingsarrest van de Raad van State gedurende de periode tussen 19 juni 2026 en de kennisgeving van de nieuwe bestemmingsbeslissing opnieuw de volle eigendomsrechten op Feather en Flower kon laten gelden. Niettemin weigerde de verwerende partij gedurende deze periode mee te delen waar de paarden zich bevonden. Dit ondanks een ingebrekestelling van verzoekster aan de dienst dierenwelzijn en een schrijven van haar raadsman aan de raadsman van het Vlaams gewest waarin uitdrukkelijk werd verzocht

de verblijfplaats van de paarden mee te delen zodat verzoekster haar rechten als eigenaar kon uitoefenen. [...]

16. Deze weigering, in samenhang met de huidige HorseID-uittreksels waaruit blijkt dat geen houder of verblijfplaats is geregistreerd, onderstreept dat verzoekster tot op heden geen enkele mogelijkheid heeft om de feitelijke toestand van haar paarden te verifiëren. Dit versterkt de uiterst dringende noodzakelijkheid van de gevraagde schorsing. De huidige administratieve toestand verhindert bovendien dat verzoekster, zelfs indien zij in het gelijk zou worden gesteld, zonder bijkomende opsporings- of regularisatiemaatregelen opnieuw de feitelijke beschikking over haar paarden kan verkrijgen. Juist daarin schuilt het moeilijk te herstellen nadeel. Indien ook deze tweede bestemmingsbeslissing pas na afloop van een gewone vernietigingsprocedure zou worden vernietigd, dreigt opnieuw een situatie te ontstaan waarin het arrest slechts een theoretisch herstel biedt, terwijl de feitelijke toestand ondertussen verder is geëvolueerd.

17. Verzoekster beschikt bijgevolg over geen enkel ander daadwerkelijk rechtsmiddel dat haar rechten nog tijdig kan vrijwaren. Enkel een schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan verhinderen dat de uitvoering van de bestreden beslissing leidt tot een toestand die nadien nog slechts theoretisch kan worden rechtgezet.”

Beoordeling

7. Het moeten afwachten van het normale procedureverloop in het kader van een beroep tot nietigverklaring maakt het onvermijdelijke lot uit van elke beroepindiener en het staat aan de verzoekende partij die de schorsing van de tenuitvoerlegging benaarstigt, om aan te tonen dat zij het resultaat van de procedure tot nietigverklaring niet kan afwachten op straffe van zich in een toestand te bevinden met ernstige schadelijke gevolgen.

8. De Raad van State heeft in zijn rechtspraak met betrekking tot de vereiste van de uiterst dringende noodzakelijkheid voorts al vaak eraan herinnerd dat de toepassing van de schorsingsprocedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid een ernstige verstoring teweegbrengt in het normale verloop van de rechtspleging voor de Raad van State, dat ze de mogelijkheden tot onderzoek van de zaak tot een strikt minimum beperkt en de uitoefening van de rechten van verdediging van de verwerende partij aanzienlijk in het gedrang brengt. De aanwending van die procedure moet dan ook zeer uitzonderlijk blijven. Ze mag

slechts worden aangewend in die enkele gevallen dat het uiterst dringende karakter van de zaak door de verzoekende partij op duidelijke en onomstootbare wijze wordt aangetoond. Meer bepaald stond de wetgever met deze procedure voor ogen dat “[d]e procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid [...] uitzonderlijk [moet] blijven en [...] hoe dan ook alleen [mag] worden aangewend voor zaken waarin een verzoeker de noodzaak aantoont dat binnen een termijn van maximaal vijftien dagen moet worden opgetreden” (*Parl.St. Kamer 2022-23, nr. 3220/1, 11-12*).

De feiten die de uiterst dringende noodzakelijkheid rechtvaardigen, dienen overeenkomstig artikel 8, § 1, tweede lid, 2°, van het koninklijk besluit van 19 november 2024 ‘tot bepaling van de rechtspleging in kort geding [...] voor de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State’ in het verzoekschrift te worden aangevoerd. Ze moeten ook *in concreto* worden betrokken op de situatie van de verzoekende partij en ze moeten aan de hand van precieze en verifieerbare gegevens aantonen dat een behandeling van de schorsingsvordering binnen een termijn van méér dan vijftien dagen, onherroepelijk te laat zou komen om het nadeel op te vangen of haar belangen veilig te stellen.

9. Verzoekster zet in het verzoekschrift uiteen dat de bedoelde paarden aan haar gezag blijven onttrokken en dat de vroegere eigendomstoewijzing wordt bevestigd. Zij wijst op een “risico” dat die “feitelijke toestand” onomkeerbaar wordt, dat herstel *in natura* “bemoeilijkt” wordt en dat een nietigverklaring haar slechts een “theoretisch herstel” oplevert.

Verzoekster maakt deze vrees weinig concreet. De gevreesde nadelen worden door haar overigens vooral besproken in het licht van een “tweede vernietigingsarrest”, “na afloop van een gewone vernietigingsperiode”, waarin zij “uiteindelijk in het gelijk wordt gesteld” – dus de procedure ten gronde. Daargelaten bijgevolg of er in deze zaak sprake is van enige spoedeisendheid, wordt alleszins niet specifiek toegelicht waarom de gevreesde schadelijke

gevolgen enkel met een behandeling van de vordering binnen vijftien dagen kunnen worden afgewend.

De Raad bedenkt hierbij nog dat de “feitelijke toestand” waar verzoekster naar verwijst, bestaat sinds eind 2024 met de inbeslagname. Sinds 2017 verblijven de paarden bij een derde. Verzoekster maakt in dat licht evenmin aannemelijk dat de zaak nu zo dringend is dat een gewone schorsing onherroepelijk te laat zou komen.

Op de terechtzitting merkt verzoekster op dat zij ervan mag uitgaan dat de paarden op dit moment nog in het dierenasiel zijn en dat een schorsing kan belemmeren dat ze doorgeplaatst worden bij de adoptant. Dit element kon verzoekster aanvoeren en nader toelichten in het verzoekschrift, hetgeen zij niet heeft gedaan. Er mag dus geen rekening mee worden gehouden. Bovendien gaat deze gedachtegang voorbij aan het juridisch bestaan van de adoptie-overeenkomst, waarover hierna meer.

10. Waar verzoekster erop wijst dat zij geen mogelijkheid heeft om na te gaan waar de paarden zich bevinden en in welke toestand ze verkeren, vermeldt zij slechts feitelijke gevolgen van de bestreden beslissing, zonder de noodzaak aan te tonen waarom daartegen moet worden opgetreden binnen een termijn van maximaal vijftien dagen.

11. De vrees van verzoekster om haar eigendomsrecht niet meer nuttig te kunnen uitoefenen over het zeventien jaar oude paard mist elke overtuigingskracht, nu uit de stukken blijkt dat verzoekster dat paard in 2017 in bruikleen heeft gegeven en er sedertdien amper of geen toezicht op heeft gehouden. In zijn arrest nr. 267.112 van 19 juni 2026 nam de Raad van State precies mee in overweging dat verzoekster “terecht” aanvoert dat het onmogelijk is dat zij persoonlijk de door haar dierenasiel doorgeplaatste paarden met regelmaat ter plaatse gaat controleren. Het is dus zonder nadere toelichting geheel onduidelijk welke eigendomsrechten verzoekster thans wenst uit te oefenen en waarom de

uitoefening van die eigendomsrechten zelfs geen vertraging van enkele weken kan wachten, zodat niet anders dan bij uiterst dringende noodzakelijkheid moet worden ingegrepen.

12. Verzoekster heeft nog kritiek met betrekking tot de administratieve status van de dieren. De verwerking van de administratieve gegevens is niet het voorwerp van de voorliggende vordering. Het feit dat de paarden niet correct geregistreerd zouden zijn, toont de uiterst dringende noodzakelijkheid niet aan.

13. Tot slot blijkt uit het administratief dossier en uit de bestreden beslissing dat de betrokken paarden inmiddels werden “geadopteerd”. Volgens verzoekster zijn deze overeenkomsten ongeldig, met name omdat ze werden ondertekend door een onbevoegde persoon. Daargelaten nog dat verzoekster dit argument enkel op de terechtzitting en niet in het verzoekschrift aanbrengt, is de Raad van State niet bevoegd zich over de aard, de geldigheid en de gevolgen van deze adoptieovereenkomsten uit te spreken. Die bevoegdheid komt de rechtbanken van de rechterlijke orde toe. Uit het verzoekschrift blijkt evenwel niet dat verzoekster reeds stappen ondernam om de geldigheid van deze contracten te betwisten. Verzoekster gaat in het verzoekschrift hierop niet in en zij biedt geen inzicht hoe in die omstandigheden een schorsingsarrest het nagestreefde voordeel – de dadelijke uitoefening van haar eigendomsrechten en beschikking over de dieren – kan verwezenlijken. Het ontkracht andermaal de noodzaak om de zaak binnen vijftien dagen uit te klaren. De schorsing op zich zorgt er niet voor dat verzoekster haar rechten als eigenaar kan uitoefenen of dat zij de dieren onder haar gezag of hoede krijgt, gelet op de adoptieovereenkomsten.

14. Verzoekster overtuigt er niet van dat de vordering bij uiterst dringende noodzakelijkheid moet worden toegewezen.

VII. Dwangsom

15. Het verzoek tot het opleggen van een dwangsom ondergaat het lot van de hoofdvordering.

BESLISSING

De Raad van State verwerpt de vorderingen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op zeven augustus tweeduizend zesentwintig, door de Raad van State, XIIe vakantiekamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	
Bryan Geerts,	toegevoegd griffier.

De griffier

De voorzitter

Bryan Geerts

Geert Van Haegendoren